

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

Plebeyos bailes

ÈLIA CASANOVA I LA TENDRESA

Dissabte 20 de maig del 2023, 19.30h.

Plaça Major (Poble Vell)

SÚRIA (BAGES)

Valora'ns!

LA TEVA OPINIÓ ENS AJUDA A MILLORAR

Escaneja aquest codi QR
i valora els concerts
d'Espurnes Barroques!

Consulta la resta de programació
d'Espurnes Barroques a:

ESPURNESBARROQUES.CAT

Programa

Gaspar Sanz (1640-1710) / Santiago de Murcia (1673-1739)

Marionas

Anònim (s. XVII)*

Al villano se la dan

Anònim (s. XVII)*

Vuestros ojos tienen

Luis de Briceño (fl. 1610-1630)*

Si queréis que os enrame la puerta

Luis de Briceño*

Ay amor loco

Anònim (s. XVII)**

Marizápalos

Anònim (s. XVI)

Passacaglia

Mateo Romero (1575-1647)

Romero Florido

Anònim (s. XVI)

Zarabanda

Anònim (s. XVI)

Jácara

Anònim (s. XVII)

No hay que decir el primor

Luis de Narváez (c.1500-1552)

Guárdame las vacas

Juan de Arañés (c.1580-c.1650)***

Chacona (amb text del Rector de Vallfogona)

Arranjaments de Miguel Á. López (*), Rafael Sánchez Mombiedro (**) i Pau Canyigüeral (***). La resta de versions i improvisacions són obra del grup La Tendresa.

Durada: 1h 20' sense pausa

Notes al programa

Els balls plebeus

Aquesta proposta musical sorgeix d'un treball d'investigació que vaig dur a terme per conèixer la situació de la dona en la música. I neix també amb la idea de canviar, tant des d'un punt estètic com musical, la visió i el tipus d'espectacles de música antiga als quals estem acostumats. Amb *Plebeyos bailes* volem donar a conèixer una part oblidada de la música popular del segle XVII com és la pràctica musical de les dones pobres, però transportant-la a la contemporaneïtat a través d'un treball actual de coreografia, disseny de vestuari, maquillatge, perruqueria, il·luminació i escenografia.

A diferència de les danses que conformen les conegudes *suites* i que estan vinculades habitualment als músics de la cort, els balls que podreu veure i escoltar avui aquí són de caràcter popular i eren interpretats per les classes més baixes de la societat. En aquest marc s'albira una missió impossible per a les dones: ser partíceps de festins, ser tocadores en públic o dedicar-se a la música professionalment. Per això, moltes d'elles es reunien d'amagat per a les seues festes particulars, lluny dels homes. D'entre els balls més coneguts i practicats a la fi del segle XVI i principis del segle XVII a Espanya, en distingim dos grups: d'una banda, les danses d'origen popular que s'incorporen a repertoris cortesans, i de l'altra les merament populars citades en les obres de Cervantes. Encara que tots aquests balls tenen una arrel popular, la tria que hem fet per a aquest espectacle de "balls plebeus" se centra en els ritmes més coneguts i practicats en ambients vulgars. Les peces que escoltareu estan caracteritzades per la seua coreografia desenfadada i eixelebrada alhora que estan dotades de gran vistositat i sonoritat, amb la percussió sempre present.

Plebeyos bailes proposa una festa femenina emmarcada en el context de les melodies de balls propis de la societat més humil. Totes les intèrprets són dones, totes canten, toquen xicoteta percussió i instruments de corda. Les obres triades són la base de la música popular dels segles XVI i XVII: sarabanda, ciaccona, folia, marizápalos, mariona, diferències, *villano*, jácara, *passacaglia* i fandango.

L'espectacle és una proposta de fusió entre aquesta música i l'origen del flamenc. El caràcter festiu i la intenció de portar aquesta música a altres públics fa que

aflore entre les intèrprets la intenció de mesclar algunes peces amb músiques més contemporànies. Això significa que —encara que la música, les músics i els instruments tenen un caràcter evidentment barroc— la concepció de l'espectacle permet la innovació en la interpretació. Flamenc i jazz conviuen amb el barroc i estan més a prop musicalment del que poden estar-ho barroc i romanticisme. Els balls que ací s'interpretaran són balls de cascavell (balls i músiques cultivats en ambients populars) precursors del flamenc tant en ritme com en melodia, però sempre des d'una perspectiva contemporània.

El concert combina música amb dansa i dramaturgia. S'ha buscat l'excel·lència no sols musical sinó en els moviments, els tempos, la imatge i l'escena. I és per això que ha estat alhora un plaer i un repte encapçalar el projecte musical al costat d'una professional tan reconeguda en l'àmbit coreogràfic com Sofía Asencio que juntament amb Tomás Aragay (que signa la dramaturgia) conforma Sociedad Doctor Alonso. Així mateix, les artistes que participen a *Plebeyos bailes* i que assumeixen la improvisació musical damunt de l'escenari, també són dones de reconeguda solvència i trajectòria tant en l'àmbit de la música antiga com de la música tradicional. Totes elles han comptat amb l'assessorament escènic de Jorge Dutor, que és qui ha conebut el vestuari i la imatge d'un espectacle que —des de l'estètica més actual— dóna veu a la dona del barroc.

Èlia Casanova

Soprano i directora de La Tendresa

Fitxa artística - Biografies

ÈLIA CASANOVA I LA TENDRESA

Èlia Casanova, direcció musical, veu i percussió

Beatriz Lafont, veu, guitarra barroca i castanyoles

Lobke Sprenkeling, flautes de bec i veu

Belisana Ruíz, guitarra barroca i veu

Lixsania Fernández, viola de gamba i veu

Raquel Fernández, violone i veu

Ana Nicolás de Cabo, percussió

Societat Doctor Alonso (Tomás Aragay & Sofia Asencio), direcció escènica, dramaturgia i coreografia

Jorge Dutor, vestuari

Las Pérez (Mónica Pérez y Marta Pérez), producció executiva

Mariajosé Climent, ajudant de producció i regidoria

Samuel Sebastián, creació i realització de vídeo

Mónica A. Fernández, assessoria de comunicació digital

Cristina Quilez, comunicació i premsa

Laura & Javier Monsoriu, disseny gràfic i web

LA TENDRESA

La Tendresa és una formació especialitzada en música antiga fundada el 2015 per Èlia Casanova. Els seus integrants són músics de reconegut prestigi nacional i internacional que treballen regularment amb grups professionals d'alt nivell com Al Ayre Espanyol, Forma Antiqua, Música Ficta, La Gran Chapelle, Evo, Camerata Iberia, Capella Reial de Madrid, Capella Jerónimo de Carrión, Capella Ibèrica, Mil·lenni Ensemble, Ars Longa de l'Havana, Elyma, Hipocampus, Musica Liberata, Camerata Iberia, a més de participar com a solistes als millors festivals de música antiga de tot el món.

La Tendresa va fer el seu debut al Teatro Real Coliseu Carles III de Sant Llorenç de l'Escorial, amb un programa sobre erotisme al barroc que va obtenir grans èxits. També van portar al Festival de Música Antiga de Peníscola, a l'Auditori de Torrent, a l'Auditori de Vila-Real i a la Biblioteca Nacional de Madrid (a La nit dels llibres) un paisatge sonor sobre la vida de Santa Teresa de Jesús "¡Oh, hermosura que excedéis!". El 2016 van participar al "Cicle de Música Valenciana i de Cambra Vicent Garcés" amb un programa

sobre Cervantes, “Al tono correntío y loquesco”. El 2018 va veure la llum el seu primer treball discogràfic “L’universo sulla pelle; àries, madrigals i cantates del Seicento”. El 2019 van participar al Festival de Música Antiga i Barroca de Peñíscola.

ÈLIA CASANOVA

Va obtenir el títol de Cant al Conservatori de Música de València sota la tutela de Consol Rico i es va especialitzar amb música antiga, becada per l’Institut Valencià de la Música, al Royal Birmingham Conservatoire amb el tenor Andrew King. Des del 2010 compagina la seva activitat concertística amb l’ampliació de la formació en música antiga i en direcció coral, realitzant cursos arreu del món i combinant-ho amb la investigació, recuperació i difusió de patrimoni musical. Ha creat diverses agrupacions musicals com l’ensemble La Tendresa o el duet amb Alfred Fernández. També imparteix cursos, tallers i classes magistrals que compagina amb la participació a congressos i en l’assessorament musical per mitjans de comunicació i la iniciativa empresarial i la difusió musical amb la creació de la plataforma d’autogesitó de la indústria musical RedMusix.com.

Ha estat guardonada en l’àmbit de la música clàssica amb diversos premis i col·labora regularment com a solista amb ensembles com La Capella Reial de Catalunya, Capella de Ministrers, Quinta Essència, Al Ayre Español, Música Ficta, Harmonia del Parnàs, Mediterrània Consort o Delirium Musica, entre altres. Ha actuat a auditoris d’arreu del món (Los Ángeles, Chicago, Xina, Tuníssia...) i ha participat en diversos festivals de música entre els quals destaquen la gira per EUA amb Jordi Savall i la Capella Reial de Catalunya; BachFest, Leipzig; Festival Accademia Musica Antica di Milano; Festival de Música Antigua de Granada o el Festival de Música Antigua de Gijón, entre altres. Fins ara, ha gravat setze discos amb diverses agrupacions.

Tast gastronòmic

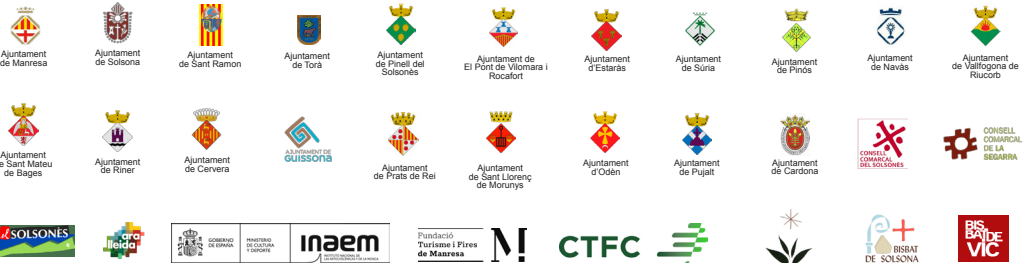
Formatges Muntanyola - Fundació Ampans

Cerveses La Pirata

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · Oliva Torras Grup · Farmàcia Planas · Alapont · La Mare Cultural · Ganiquets Pallarès · AGEÇ · Tèxtil Oliu
Vidres Solsona · Òptica Jané · La Farga del Solsonès · Òmnium Segarra · Knauf · Fustes Jané · Porc de Palou · Dasler · Oli Migjorn · Koobin
Constructora del Cardoner · Forumgestió Assessors · Càmping La Ribera · Estany 2011 · Tallers Ballús · Constructora de Solsona · Fruits Taribó
Farmàcia Òptica Casas · Espar Sala · Tegecom · El Monegal · Casa Rural Sant Petrus de Madrona · Càmping Solsonès · Allotjaments L'Era d'en Bella
Hotel Bremon · CDR Museu de la Pauma · Fusteria Joan Rafart · Tallers ARTA · Farmàcia M. Teresa Comas · Hotel Sant Roc · La Garriga de
Castelladral · Urbi Apartments · El Firabar · La Bauma · El Centru · Balneari de Vallfogona · Hostal Jaumet · Celsona · EssènciesCat · Comissió
Cultural de Canalda · Assoc. d'Amics de Vergós Guerreat · Associació Riubrogent · Associació Vall del Corb · Acústic Barna · DSF Ferreria
Explotacions forestals Pujol

Productors:

Cerveses La Pirata · Cafès Gener · Pastisseria Camps · Casa Cavallera · Restaurant Mare de la Font · Parc de les Olors de Claret
Celler Grau i Grau · Casa Magi · Sastret's · dPagès · Aubagueta · Celler Abadal · Oli Migjorn · Restaurant Cal Carter · La Fornera
de Biosca · Celler Comalats · Mel Meleix · Mel Anthophila · Restaurant de Castelladral · Formatges Muntanyola · Gerio
Vins Roc Falcon · Celler Collbaix · El Molí · Hostal del Rector · Celler Estol Verd · Somsomnis · Forn Jorba · Vins Piteus · Casal de Castellallat
Entrebosc · Porc de Palou · Els Tractets · Restaurant El Miracle · El Rosal · Un Pam de Terra · Casal de Cervera · Casa Dalmases · Selecte Wine Store
Forn Isabel · Formatgeria Valette · Biolord · Flequers de Cardona · Restaurant El Monegal · Ambrosetti · Celler Castell d'Encús · Eixarcolant

Mitjans col·laboradors:

